

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка

№ 531 від «24» листопада 2017 р.

Ректор _____ Ю. О. Лянной

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-дослідну лабораторію
проблем інклюзивної освіти
Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради
СумДПУ імені А. С. Макаренка
протокол № 5
від «27» листопада 2017 року

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна лабораторія проблем інклюзивної освіти (далі – НДЛ ПО) – це колектив науковців і практиків, що займається науково-дослідною та практичною діяльністю визначеної спрямованості.

1.2. Науково-дослідна лабораторія проблем інклюзивної освіти діє при кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти СумДПУ імені А. С. Макаренка (далі – Університет), не має самостійного балансу та статусу юридичної особи.

1.3. Науково-дослідна лабораторія проблем інклюзивної освіти функціонує на площах і науково-лабораторній базі Університету, використовує матеріальне забезпечення кафедри спеціальної та інклюзивної освіти й консультативно-методичного центру «Довіра».

1.4. Діяльність НДЛ ПО здійснюється відповідно до Конституції та законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Статуту Університету, цього Положення та інших нормативних документів.

2. Мета та завдання діяльності НДЛ ПО

2.1. Метою НДЛ ПО є сприяння впровадженню інклюзивного навчання в освітній простір м. Суми.

2.2. Основними завданнями НДЛ ПО є:

- вивчення зарубіжного й вітчизняного досвіду теорії та практики інклюзивної освіти;
- моніторинг якості процесу впровадження інклюзивної освіти в м. Суми;
- проведення наукових досліджень закономірностей функціонування й розвитку сучасної інклюзивної освіти в Україні та в розвинених країнах світу (на рівні кандидатського й докторського досліджень, виконання індивідуальної науково-дослідної роботи);
- залучення студентів і магістрантів до науково-дослідної роботи в межах проблемного поля діяльності НДЛ ПО;
- формування психолого-педагогічної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти шляхом запровадження і викладання на всіх педагогічних спеціальностях Університету навчальних курсів «Основи інклюзивної освіти», «Інклюзивне навчання»;
- організація, проведення й участь у науково-практичних заходах різних рівнів з актуальних проблем інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з особливими освітніми потребами;

- публікація науково-методичних матеріалів у зарубіжних і вітчизняних виданнях;
- розробка методичних матеріалів згідно з напрямом діяльності НДЛ ПШО та впровадження їх у практику ВНЗ і ЗНЗ;
- проведення стажування та/або підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням м. Суми;
- консультативно-просвітницька діяльність з метою підтримання процесів інклюзії та формування нової філософії державної політики щодо дітей з особливими освітніми потребами;
- сприяння об'єднанню спільних зусиль представників різних міжвідомчих організацій і установ у напрямі впровадження інклюзивної освіти у м. Суми.

3. Напрями та зміст роботи НДЛ ПШО

3.1. Напрями роботи НДЛ ПШО:

- *навчальна робота* (проведення лекційних і практичних занять для студентів, науково-методичних і науково-практичних семінарів, засідань творчих груп для педагогів, які працюють у ЗНЗ з інклюзивним навчанням, упровадження новітніх технологій викладання в навчальний процес);
- *-науково-дослідна робота* (проведення фундаментальних і прикладних досліджень із проблем інклюзивної освіти, підготовка й публікація науково-методичних матеріалів у наукових психолого-педагогічних і методичних виданнях, періодичній пресі; надання науково-методичної допомоги педпрацівникам із питань апробації програм, підручників і посібників для учнів з особливими освітніми потребами; оприлюднення результатів науково-дослідної діяльності НДЛ ПШО);
- *організаційно-методична робота* (консультативна допомога; вивчення стану науково-методичного забезпечення інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах м. Сум, забезпечення психолого-педагогічного супроводу навчально-виховного процесу в умовах інклюзії; організація та проведення курсів підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів, що працюють в умовах інклюзії, конференцій, семінарів, тренінгів, засідань творчих груп; розробка освітніх програм, навчально-методичних посібників, науково-методичних рекомендацій, навчально-методичних комплексів тощо);
- *діагностико-аналітична робота* (узагальнення матеріалів, інформації про стан навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах м. Суми, що працюють в умовах інклюзії; опитування

педагогічних працівників на предмет поінформованості щодо мети й завдань інклюзивної освіти та знань програмових вимог, визначення стану справ у аспекті впровадження інклюзивної освіти; вивчення документації на дитину з ООП і документації учителів, які працюють у класах з інклюзивним навчанням);

- *видавнича робота* (підготовка до публікації та видання монографій, збірника тез доповіді, методичних рекомендацій і розробок та ін. за проблемою НДЛ ПЮ).

3.2. Зміст роботи НДЛ ПЮ визначається її членами та керівником лабораторії, узгоджуючи його із завідуючим кафедри спеціальної та інклюзивної освіти й керівництвом Університету і затверджуючи в установленому порядку.

4. Керівництво та кадровий склад НДЛ ПЮ

4.1. Керівництво діяльністю НДЛ ПЮ здійснюється провідним науково-педагогічним працівником Університету, який має досвід науково-дослідної, експериментальної та інноваційної діяльності у галузі інклюзивної освіти.

4.2. Науково-дослідні і навчально-методична роботи в НДЛ ПЮ виконуються:

- науково-педагогічними працівниками кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;
- спеціалістами, запрошеними ззовні;
- аспірантами, докторантами, які працюють над дисертаціями, тематика яких відповідає науковому профілю НДЛ ПЮ;
- студентами і магістрами у порядку виконання навчально-дослідницьких, курсових, дипломних робіт і проєктів.

5. Права керівника та членів НДЛ ПЮ

Керівник та члени НДЛ ПЮ мають право:

5.1. Залучати до роботи вчених споріднених спеціальностей Університету та інших вітчизняних і зарубіжних ВНЗ, наукових установ і організацій.

5.2. Заклювати договори про співробітництво з вітчизняними та зарубіжними науковими та освітніми установами, громадськими організаціями.

5.3. Звертатися до керівництва Університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності НДЛ ПЮ (організаційне, кадрове, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення).

5.4. Отримувати в установленому порядку необхідну інформацію та матеріали від структурних підрозділів університету для ефективного виконання планових наукових досліджень НДЛ ПЮ.

5.5. Виконувати наукові дослідження, науково-дослідні роботи на госпрозрахунковій основі за окремими договорами, надавати наукові послуги відповідного діяльності НДЛ ПЮ профілю.

5.6. Реалізовувати власні наукові інтереси в межах роботи над науковими проектами НДЛ ПЮ.

5.7. Користуватися приміщеннями та ресурсами Університету.

5.8. Презентувати Університет в установах, відомствах, інших організаціях з питань, що входять до компетенції НДЛ ПЮ та визначені даним Положенням.

6. Обов'язки керівника та членів НДЛ ПЮ

6.1. Керівник НДЛ ПЮ зобов'язаний:

– здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності НДЛ ПЮ;

– координувати діяльність НДЛ ПЮ з відповідними кафедрами Університету, з іншими науковими установами, профільними відомствами;

– нести відповідальність за науково-методичний рівень, своєчасність виконання та результативність досліджень НДЛ ПЮ;

– щорічно звітувати про діяльність НДЛ ПЮ на засіданнях кафедри спеціальної та інклюзивної освіти;

– у період виконання грантових програм вітчизняних або закордонних організацій та інституцій щорічно звітувати про діяльність НДЛ ПЮ перед проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи, Вченою радою університету;

– робити подання на членів НДЛ ПЮ щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність роботи.

6.2. Члени НДЛ ПЮ зобов'язані:

– брати участь у наукових проектах НДЛ ПЮ;

– звітувати перед керівником НДЛ ПЮ про результативність власної наукової діяльності;

– здійснювати презентацію теоретичного та практичного доробку НДЛ ПЮ у державних, громадських та приватних закладах та установах різних сфер життєдіяльності суспільства;

– популяризувати результати діяльності НДЛ ПЮ серед наукової громадськості та в засобах масової інформації.

7. Фінансово-господарська діяльність НДЛ ПЮ

7.1. Діяльність НДЛ ПЮ забезпечується за рахунок господарських договорів, грантів від вітчизняних або зарубіжних організацій та інституцій, а також за рахунок коштів, що надійшли як благодійна допомога від фізичних та юридичних осіб.

7.2. Науково-дослідна лабораторія може надавати платні науково-консультативні послуги з питань планування, організації і проведення наукових досліджень, організовувати і проводити наукові конференції та семінари, лекції відповідного спрямування.

7.3. Вартість робіт у рамках госпдоговорів на НДЛ ПЮ та платних послуг, що надаються, розраховується за кошторисами, що розробляються окремо на кожен їх вид. Кошториси погоджуються керівником НДЛ ПЮ, головним бухгалтером, начальником планово-фінансового відділу та затверджуються проректором з наукової роботи.

8. Створення, реорганізація і ліквідація НДЛ ПЮ

8.1. Керівник, кадровий склад та тематика наукових досліджень НДЛ ПЮ визначаються кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти, погоджуються проректором з науково-педагогічної роботи та затверджуються наказом ректора на підставі рішення Вченої ради університету.

8.2. Для затвердження НДЛ ПЮ Вченою радою університету керівник НДЛ ПЮ заздалегідь подає проректору з науково-педагогічної роботи:

- витяг з протоколу засідання відповідної кафедри Університету;
- заповнену Анкету керівника НДЛ ПЮ (Додаток 1);
- паспорт НДЛ ПЮ (Додаток 2).

8.3. Реорганізація та ліквідація НДЛ ПЮ відбувається за наказом ректора на підставі рішення Вченої ради університету, умовами яких можуть бути подання керівництва лабораторією, відповідної кафедри чи проректора з науково-педагогічної роботи.

Проректор з науково-педагогічної роботи

 В. І. ШЕЙКО

« _____ » _____ 2017 р.

Провідний юрисконсульт

юридичного відділу

 О. М. ФОМЕНКО

« _____ » _____ 2017 р.

Проект положення підготував
завідувач методично-
організаційного відділу

 Д. В. МАРТИНЕНКО

список розсилки:

НН Інститут педагогіки і психології – 1 екз.

Методично-організаційний відділ – 1 екз.